

LIETUVA

NR. 3 (1068) S. PAULO — BRASIL — 1969 M. SAUSIO — JANEIRO 17 D. — XXI METAI

PLACIAJAME PASAULYJE

Prancūzija prieš Izraeli

Praeitą savaitą Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle uždraudė išvežti iš Prancūzijos 40 karinių lėktuvų «Mirage» ir kitokią karinę medžiagą, kuriuos Izraelis buvo užpirkęs. Uždraudimą aiškino, kaip pabaudą Izraeliui už užpuolimą Prancūzijai draugiškos Libano valstybės aerodromo prie Beiruto, prancūzų gamybos helikopteriais. Už tai viso pasaulio žydai pradėjo boikotuoti turizmą į Prancūziją ir prancūzų prekes.

Daugel dienraščių ir žurnalų pasaulyje — net ir pačioje Prancūzijoje — smerkia šį De Gaulle žygį. Žinoma, arabų kraštų ir Sovietų Rusijos spauda aukština jį už tai.

KO SIEKIA DE GAULLE?

Šiuo savo įsikišimu į Izraelio ir arabų kraštų De Gaulle siekia įvairių dalykų. Jis nori:

— atgauti simpatijas Libano kitados buvusio Prancūzijos kolonijos. Į Libaną jis pasiuntė buvusį informacijos ministrą George Gorse, vieną iš geriausių Artimų Rytų politikos žinovų perduoti Libano prezidentui pažadą visom pajėgom remti Libaną;

— įsigyti simpatijų sau ir Prancūzijai arabų kraštuose;

— laimėti daugiau ir Sovietų Rusijos pasitikėjimo, o gal ir kiek paspausti JAV-bes, remiančias Izraelį;

— susilpninti įtampą Artimuose Rytuose, nes Izraelis nebeturėdamas tiek daug lėktuvų nebe tiek puldinėsiąs kai mynus ir greičiau sutiksias derėtis,

— tapti teisėju, sprendėju Žydų—Arabų konflikte, tam tikslui de Gaulle jau pasiūlė 4 didžiųjų (JAV, Anglijos, Sovietų Rusijos ir Prancūzijos) konferenciją ginčui baigti;

— pamokyti kitus kraštus: visiems nebeparduoti, nebe teikti ginklų kariaujančioms valstybėms;

— ir tokiu būdu vėl išgarsinti savo ir Prancūzijos vardą visame pasaulyje, tapti tarptautinės politikos sprendėju.

AR IZRAELIS BAIMINASI?

Dėl šito De Gaulle uždraudimo išvežti užpirktuosius lėktuvus, Izraelis laikosi gana ramiai. Iki šiol viešai dar ne protestavo. Tartum tai prama ydamas, Izraelis jau anksčiau užsakė 50 lėktuvų iš JAV. Taip pat turi pakankamai savo dirbtuvių, pajėgiančių pagaminti sugedusias lėktuvų dalis

Be to, laikraščiai pradėjo rašyti, kad Izraelis galys pats pasigaminti net atominių bombų. Žinovai aiškina žydus turint pakankamai specialistų ir dirbtuvių greitu laiku joms pasigaminti, ir lėktuvų bei raketų tokioms bomboms numesti.

Žydai atrodo, nesibijo nė keturių didžiųjų valstybių konferencijos spaudimo. Jie turi savo pusėje bent JAV-bes ir dvi nelengvai įgyvendinamas pastovios taikos sąlygas priversti arabų valstybes sutikti leisti žydams laisvai naudotis Sueso kanalu, bei Raudonąja Jura ir garantuoti, kad arabai toliau nebeužpuldinės Izraelio.

Nixonas ir Pietu Amerika

Būsimasis JAV-bių prezidentas Ričardas Nixonas yra linkęs stipriai apkarpyti JAV teikiamą Pietų Amerikai ekonominę pagalbą. Ypatinai tai liečia paramą, duodamą per prezidento J. Kennedy įkurtą «Sąjungą Pažangai». Jis paskyrė žmones rūpintis Pietų Amerikos reikalais, kurie mažai ją pažįžta, pavz., kaip būsimą viceprezidentą Agnew, kuris tik vieną kartą trumpai tėra ją aplankęs.

Dėl tokios būsimos politi-

kos Nixonas jau nekarią buvo įspėtas. Neseniai įspėjo Coverly Olivier, buvęs Valstybės sekretorius Lotynų Amerikos reikalams, kad sustabdymas per «Sąjungą Pažangai» vykdomos programos galėtų turėti labai skaudžių pasekų, galima net visą Pietų Ameriką prarasti. Politiškai tai reikštų tą pat, kaip Kinijos patekimą komunistams.

Net pats prez. Johnsonas neseniai kalbėjo, jog per pastutinius 8 metus JAV sutei-

kė Lotynų Amerikai paramos už 26 bilijonus ncr. Reikia palaikyti šią dinamišką pagalbą.

Sudarytasis pagrindas 200 milijonų Lotynų Amerikos gyventojų pakelt savo gyvenimo lygį pradeda duoti vaisių.

Popiežius Aktualiais Klausimais

Paulius VI sausio 11 d. priėmė audiencijoje svetimų valstybių atstovus prie Šv. Sosto, kurie jį sveikino Naujų Metų proga. Atsakydamas į sveikinimus, popiežius kalbėjo diplomatams, kad Pietų Amerika dar tebėra dideliame pavojuje prarasti socialinę taiką. Tačiau jau galima įžiūrėti tam tikrą pažangą toms problemoms geriau suvokti ir teisingesniuose reformų prašymuose.

Kalbėdamas apie įtampos židinius pasaulyje, Paulius VI pareiškė matęs ženklų ir turis vilčių, kad bus IGYVEN DINTA TAIKA Vietname, Palestinoje ir Nigerijoje.

Prisimindamas Čekoslovakiją, jis sakė, jog «niekas negali būti apatiškai ramus akvaizdoje didelių pasikesimų prieš laisvę vienos Centro Europos valstybės. Guodžiamės stebėdami, su koku dėmesiu ir simpatija ir didžioji pasaulio viešosios opinijos dalis savaime tada pasisakė už vertybes, kurios sudaro bendrąjį žmonijos paveldėjimą».

Zemės Reforma Cilėje

Dom Manuel Sanchez, Concepcion arkivyskupas Cilėje padovanojo 2.700 ha. dirbamos žemės Agrarinei Reformos Korporacijai (CORA). Ta proga jis pareiškė, kad šino žemės padovanojimu jis noris konkrečiai atsiliepti II

Vatikano Susirinkimo nurodymus teisingai pasidalyti turtais. Ir iš viso, Cilės Bažnyčia pradėjo žemės reformą jau 1963 m., kai Talcos vyskupas Manuel Larrain išdalinė bažnytinės žemės kumečiams ir įsteigė Žemės Reformos Institutą, davusį pradžią valstybinei Agrarinės Reformos Korporacijai (CORA). Ji vykdo dabar žemės reformą plačiu ir modernišku mastu.

Brazilija

Zemė 40.000 kaimieciui

Brazilija jau yra pasiruošusi vykdyti žemės reformą. Praeitom savaitėm tarpministerialinė atstovų grupė — GT (Grupo de Trabalho) baigė savo studijas. Sausio 9 dieną, pirmininkaujant Brazilijos Žemės ūkio Ministrui Ivo Arzua ir dalyvaujant kitiems trims ministrams, buvo priimtas 428 puslapius sudaranti išvados ir sugestijos žemės reformai. Ta pačia proga buvo nutarta:

— pakeisti žemės nusavinimo sistemą ir žemės reformos įgyvendinimo finansavimą, prašant dėl to Respublikos prezidentą atitinkamai pakeisti Brazilijos KONSTITUCIJA;

— dar šiais metais paruošti ir išdalinti žemę 40.000 kaimiečių šeimų;

— įkurti Žemės Reformos Egzekutyvinę Grupę, kuri be kitko, turės nustatyti nacionalinės žemės reformos pirmenybių sistemą;

— pristatyti sausio 15 d. tas išvadas Respublikos prezidentui Costa e Silva galutinai patvirtinti.

Bus ikurta 150 centru kaimieciams

São Paulo valstijos Žemės ūkio Sekretoriatas šiais metais suplanavo įkurti 150 centru kaimiečiams. Pirmieji bus atiduoti naudotis jau sausio mėnesyje. 50 tų centrų jau yra pradėti statyti ar turi nu statytus planus.

Kiekvienas toks centras apima vidutiniškai 2 alkiečius arba 48.000 kvadratinų metrų. Kiekviename centre bus didelė mokykla (grupo escolar), pritaikyta kaimo reikiams, ambulatorija, su reikiamais vaistais, personalu, kuris lankys taip pat ir namuose sergančius, mechanizuota grupė su traktoriais, kitom mašinom ir prityusiais mechanikais-instruktoriais; amatų mokyklą, kuri paruos amatininkus ir įvairiu profesionalus kaimui; tokių mokyklų mokytojams paruošti bus įsteigta Centralinė Mokykla Campinas mieste; poilsio ir žaidimų vietos su aikšte futbolui, krepšiniui, pingpongui, oriniui ir salė susirinkimams, konferencijoms, šokiams su televizijos ir radijo aparatais, ekumeninė koplyčia, kur įvairios religinės grupės galės atlikti savo pamaldas.

Kiekvienas centras veiks savarankiškai ir jo valdyme dalyvaus visi nariai.

400 milijonu ncr.

namams ir pastatams

Praėjusiais 1968 metais Federalinė S. Paulo Ekonominė Kasa paskyrė 407 milijonus ncr. žmonėms nuosavus namus įsigyti, mokykloms, ligoninėms statyti.

Daugiausia duota paskolų nuosaviems namams įstatyti, būtent, 28.691 butui 380 milijonų ncr. vertės. Iš tų butų du trečdaliai statyti provincijoje.

Du nauji papildomieji aktai

Brazilijos Respublikos prezidentas Artur Costa e Silva neseniai pasirašė papildomąjį Aktą Nr. 41. Tuo aktu yra draudžiama UŽSIENIEČIAMS tik laikinai čia apsigyvenusiems pirkti žemę Brazilijoje. Ją gali pirkti tik brazilai ir visam laikui Brazilijoje apsigyvenę užsieniečiai. Bet ir šie žemę gali pirkti tik su Žemės ūkio Ministerijos leidimu.

Taip pat pasirašė papildomąjį Aktą Nr. 42 turint atimti iš tų asmenų, kurie nelegaliai praturtėjo. Šis aktas leidžia atimti turį iš tų asmenų, kurie praturtėjo išnaudodami azartinius lošimus, prostitucijos namus, netvarkingai veddami gatvių grindimo ar viešųjų darbų administracijas ar apgaulingai pakes ir patarnavimus rūšiuodami ir t. t.

BŪKITE ATSARGŪS IR IŠMINTINGI!

Pirkdami ar parduodami pirmiausia kreipkitės pas savo tautiečius. Lietuvio STASIO VANCEVIČIAUS komercinė pirkimo ir pardavimo raštinė
ESCRITORIO COMERCIAL DE COMPRAS E VENDAS

LITUANICA

Jums visada mielai ir gerai patarnaus.

Perkame, taisome ir parduodame VENTILIATORIUS RAŠOMAS ir SKAIČIAVIMO bei REGISTRAVIMO MAŠINAS, MAŠINŲ PRODUKTUS BEI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ GĖRIMUS. Mūsų kainos žemiausios ir produktų rūšis aukščiausia. Virš 10 ncr. pirkinis pristatome į namus. Ašmeniškai kreipkitės arba telefonu skambinkite šiuo adresu:

LITUANICA — Avenida Prestes Maia, 241, ou Brigadeiro Tobias, 118, 3º andar, conjuntos 3011 e 3013. Telefonas 33-2845, Ramal 28, São Paulo.

Shenandoah, - kito tokio miesto Amerikoje nėra...

Shenandoah lietuviai 1872 įkūrė pašalpinę draugiją šv. Kazimiero vardu. Draugija pa noro ir savos bažnyčios. Jie prikalbino kun. Andrių Strupinską marijoną, atbėgusį į Ameriką iš Marijampolės po 1863 sukilimo, persikelti į Shenandoah ir būti lietuvių parapijos pirmuoju klebonu. Suvo 1774 pastatyta šv. Kazimiero bažnyčia.

Nutiko, kad prie parapijos prisidėjo ir kelios lenkų šeimos. Kada po kun. Strupinko buvo atkeltas naujas klebonas kun. Aleksandras Lenarkiewicz, tikras lenkas, ir 1877 pirmame pamoksle prabilo į lietuvius lenkiškai, lietuviams panoro kito klebono. Kreipėsi į vyskupą. Pasirodė tada, kokios praktiškos reikšmės turėjo faktas, kad šv. Kazimiero bažnyčia buvo įregistruota kaip «lenkų katalikų bažnyčia». Lietuviai mėgino savo bažnyčią atlaikyti jėga.

«Vieną 1877 m. liepos mėn. sekmadienį jie užrakino bažnyčios duris, vyrai ir moterys su mažais vaikais sustojo prie vartelių ir aplink bažnyčią. Kunigui ateinant moterys šaukė, kad jų vaikus mokyti lietuviškai.

«Kun. Lenarkevičius jau iš anksto buvo sužinojęs apie šį lietuvių sąmokslą ir pasikvietęs policiją, kuri tuojau puolė lietuvius mušti lazdomis. Daug jų suėmė vietoje, o išbėgijusius vėliau surankiojo namuose. Suimtieji buvo paleisti, kiekvienas sumokėjęs po du dolerius pabaudos» (25 p.).

Teismas. Lietuviai rasti kalti. Jie dabar suprato, kad savo parapijos nebeturi. Grie-

Is dr. A. Kuco knygos Sv. Jurgio parapija Shenandoah, Pa. (2)
(Tęsinys iš 1 numerio)

bėsi organizuoti kita.

Naujas epizodas — naujos parapijos steigimas... Shenandoah lietuvių šv. Kazimiero draugija, kurioje buvo vieni lietuvių, persiorganizavo ir pasivadino šv. Jurgio draugija. Ji nutarė organizuoti šv. Jurgio parapiją. Arkivyskupas leidimą davė. Ligi 1891 jie rinko lėšas. Tais metais jau buvo nupirkta žemė, ir pašventinti šv. Jurgio parapijos pamatai.

«Iškilmėse dalyvavo apie 5.000 žmonių minia... Žmonių minioje skaitlingai dalyvavo vietinės ir iš kitur atvykusios draugijos, daugumoje uniformotos ir su vėliavomis. Po apeigų suruošta didinga eiseną miesto gatvėmis. Dalyvavo du orkestrai (benai). Tai sutraukė daug žiūrovų. Shenandoah pirmą kartą pamatė, kiek čia yra lietuvių ir kaip jie moka gražiai organizuoti pasirodyti. Tai buvo tarsi tautinė lietuvių šventė, pergalės iškilmės, vieša lietuvių vienybės ir jėgos demonstracija» (35 p.)

Lietuvių jėgą bendrame vietos gyvenime dar labiau išpopuliarino Šv. Juozapo Blaivinkų draugijos oūdų orkestras.

«Šis lietuvių orkestras savo metu paveržė pirmenybę iš vietos ašrių ir vokiečių panašių orkestrų... 1900 m. kilo visuotinis angliakasių streikas, bet Mahanoy apylinkių kasyklos dar veikė. Tada lie-

tuvų orkestras nuvyko ties Cole kasykla ir užgrojo lietuvišką dainą: «Namo, broleliai, namo»... Ši daina kaip burtininkas ištraukė visus angliakasius, ir jie įsijungė į streikuojančių draugų būrį. 1902 m. įvyko panašus streikas, kurie tęsėsi 6 mėnesius, Tada lietuvių orkestras išvyko į New Yorką. Ten grodamas viešose aikštėse, prašė vietinių gyventojų paremti au komis streikuojančius angliakasius. Po kelių savaitių grįždamas į Shenandoah, orkestras parsivežė 3000 dolerių (40 p.).

Bet ir į puikiausią vaisių gali įsimesti kirminas... Jo neišvengė Shenandoah šv. Jurgio parapija... Bažnyčia buvo pašventinta 1894. Pirmas klebonas buvo kun. P. Abromaitis. Ūkiniams piniginius reikalus tvarkė parapijos komitetas — mokėjo algas kunigui, vargoninkui, zakristijonui, mokytojui. Kun. Abromaitis išklebonavo 12 metų. Viskas ėjosi patenkinaimai. Bet su naujais klebonais komiteto galia vis augo ir augo, ir jie ėmėsi tvarkyti jau ir grynai bažnytinius reikalus. Klebonai bėgo vienas po kito. 1929 metais buvo paskirtas jau šeštasis iš eilės klebonas kun. J. A. Karalius. Naujasis klebonas norėjo tvarkyti parapiją ir iš karto susidūrė su komitetu. To susidūrimo vaizdas rodo knyga viena po kito iš dokumentų. Vienas vaizdas apie 1930 m. sausio 19 dienos komiteto

posėdžio.

«Posėdis įvyko bažnyčios svetainėje. Parapijos klebonas kun. Karalius užima prie stalo pirmiainko vietą ir paskelbia, kad pagal neseniai įvykusį teismo sprendimą jis yra komiteto pirmininkas ir kviečia posėdį pradėti maldą. Susirinkime kyla triukšmas ir girdėti balsai: «Tu ne mūsų pirmininkas, nereikia maldos!» Tuojau įsikiša P. Daugirda ir pareiškia, kad jis esąs pirmininkas ir susirinkimas dar nepradėtas. Komiteto išdininkas J. Barauskas taip pat kyla prieš kleboną, pažymėdamas, kad jis turi užsimokėti 21.25 dol. parapijos mokesčio, jei nori kalbėti šiame susirinkime. Vėl kyla triukšmas. Pro praviras duris iš koridoriaus girdėti balsai «Leiskite į susirinkimą, mes užsimokėję 21.25 dol.». Kažkuris iš komiteto narių svetainėje atsikerta: «Čia bobų nereikia»... Triukšmas įsisiūbuoja. Ties prezidiumo stalu pasirodo policija. Klebonas paskelbia posėdį baigtą, ir abudu su kun. Smulskėčiu apleidžia svetainę.

«Po apyskaitos Daugirda pasakė kalbą, niekindamas kunigus ir ragindamas jų neklausyti. Jo kalbą papildė išdininkas Barauskas, pabrėždamas, kad nereikia bijoti kunigų, nes jis jau dvejus metus neatlikęs velykinės ir dėl to nieko blogo neatsitike...»

Vėli komiteto skundai prieš kleboną. Parašų rinkimas. Teismai vienas po kito. Klebonas, studijaves teisę, suprato, kad teismai turės tada reikšmės, kai valstijos įstatymai bus aiškūs, kas yra parapijos tikrasis šeimininkas.

Jis pasiūlė Kardinalui Dougherty pasirūpinti, kad Pennsylvania įstatymas, tvarkas religines bendruomenes, būtų papildytas. Tai buvo padaryta 1935. Įstatymas padarė galą komiteto savivalei.

Visa tai buvo tokia netolima praeitis. O šiandien?

«Shenandoah miestas šiandien mažėja ir nyksta ne dėl jo gyventojų kaltės. Čia veikia bendras ekonominis dėsnis, kuris iškelia ir sužlugdo miestus pramonės sąlygoms keičiantis.

Tačiau «šiame mieste lietuvių pėdos buvo įmintos žymiai giliau, negu kur kitur... Iš viso šimto Shenandoah gyvavimo metų lietuviams vadovavo miesto administracijai per 40 metų. Ir šiandien dar daug kur jis tebėra viršūnėse. Kito tokio miesto Amerikoje nėra» (152 p.).

JUOZAS MIKŠTAS

AKYS

Nekaltos tyros tavo akys; Nekaltos, angeliškai švelnios. Prieš jas, pagundų atsisakęs, Pavirstų kūdikiu pats velnias.

Nežvelk taip į mane, mer-

(galte.

Aš ne.aimingas, nuodėmingas. Skubėk sau pro mane praeiti, Kaip meteoras, man pradingus

Tada nežemiškai bus gera Tavas akis dažnai sapnuoti. Nė vieno žodžio tau netarus, Tau skirtą dainą sau dainuoti Yallourn, 1968.VII.19.

Kontra - Zvalgyba Lietuvoje

JONO BUDRIO ATSİMINIMAI

(tęsinys)

APSILANKIUS PAS

JONĄ NAVAKĄ

Jonas Navakas, dvidešimties kelerių metų amžiaus studentas, valdo tokią svarbią instituciją, kuo ne armiją, turint galvoje administraciją, visų rūšių policiją. Aštraus proto, greit, nesvyruodamas sprendžia. Matant tokius vunderkindus (t. y. «stebuklingus vaikus» Red.) (šis žodis mintyse kažkaip netikėtai pasipiršo), tenka džiaugtis ir tikėti Lietuvos ateitimi.

Nelabai tepatiko jo siūlymas man, tik vos prieš kelis mėnesius parvykusiame Lietuvos ir apsiėmusiam atlikti tam tikrą darbą, pakeisti įstaigą. Tai netiko mano charakteriui. Kitas dalykas man ne nustebe — tai paminėjimas pavardės ir aiškinimas, kas yra tas jo «rimtas agentas». Aš buvau prapęs savo informatorius saugoti ir nebuvau linkęs jų išduoti net mi-

INFORMATORIUS SU UNIFORMA

Namie, paėmęs seną P.O.W. bylą, studijavau ją ir lyginau naują schemą ir žinias. Išsiviečiau po vieną kelis, mano nuomone, tinkamiausius valdiniakus ir įspėjau, kad uždavinius laikytų visiškai slapta ir praneštų tiesiog man. Be to, atskirai kitiems pavedžiau išaiškinti tą Jono Navako «rimtą informatorių» ir jo žmoną, ką jie veikia, kur buvoja, su kuo draugauja ar palaiko ryšius.

Netrukus atėjo pas mane vyr. leitenantas. Kalbėjo lietuviškai su stipriu vokišku akcentu. Klausiau jį, kokio pulko, kokiu reikalu. Pasirodė, direktorius J. Navakas, kuriam jis dirba kaip «slaptas agentas», liepė jam pristatyti man. Tas ir jam (agentui) bus gerai, kad kontražvalgybos viršininkas žinos apie jį, o gal ir kokį uždavinį duos.

— Bet tamsta esi karininko uniforma, kaip tai suprasti?

— Tai tik slaptos tarnybos abui. Aš buvau vokiečių armijos leitenantas, pasilikau

Lietuvoje.

— Ar galėtumėt parodyti man savo dokumentus.

«Vyr. leitenantas» parodė piliečių apsaugos departamentui išduotą kortelę su nuotrauka vyr. leit. uniforma ir liudijimą, kad X. Y. yra «slaptas agentas».

Nustebau. Jokių liudijimų mes savo informatoriams neišduodavome. Tai nebuvo praktikuojama ir rusų karinėje žvalgyboje. Tokio bendradarbio su liudijimu vertė yra nullis. Tikras slaptasis agentas net suimtas negalėjo prisipažinti policijai ar bet kam kitam... Bet su pašalinju nenorėjau apie tai kalbėti. Tad «vyr. leitenantui» pasakiau ramiai, bet tyrtai:

— Tamsta man nereikalingas, bet karininko uniformos tokiems tikslams naudoti negalima. Tuos žodžius galite pakartoti ir direktoriui. Aš rasiu būdus patikrinti, ir jei būsite sutiktas vėl su uniforma, būsite areštuotas. — Daugiau jo nemačiau.

Buvo atėjęs dar vienas toks «bendradarbis» rusas, kilimo iš Kamenec — Podoleke ir

atvykęs iš Vokietijos prieš keturis mėnesius laimės ieškoti. Po pasikalbėjimo su manimi jis išvyko iš Lietuvos,

J. Navako sensacija apie naują P.O.W. užuomazgą buvo tirfama apie dvi savaites. Turėjau smulkų raportą apie J. N. agentą. Suinkau visus paskirai dirbusius valdiniakus, jie iš eilės, raportavo savo veiksmus ir rezultatus, ir pagaliau aš parodžiau jiems schemą ir klausiau jų nuomėnės, ar tarp jų visų joje suminėtu asmenų yra koks ryšys.

— Nėra. Neradome jokios atskirų asmenų antivalstybinės veiklos, taigi nėra ir organizuoto darbo.

Dėkojau valdiniakams už sąmoningai ir sąžiningai atliktą darbą ir daviau kelias dienas poilsio.

Paskambinaa Jonui Navakui, jog noriu užieiti pas jį ir sutartu laiku nuėjau.

Klausiau, ar jis turi naujų žinių dėl tos P.O.W. užuomazgos.

— Kol kas neturiu.

Tuomet paaiškinau:

— Reorganizavau savo tarnybą, plėtoju agentūrą. (B.D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 15,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 50,00. GARBĖS Atskiuro numer. išleidimas N Cr. \$ 75,00. Paskiuro Nr. Kaina Cr. \$ 30 30
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 20,00 paskutiniajame N Cr. \$ 15,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 10,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo auožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvių Bendruomenės Kelis

Daug vargo, kliūčių, nesusipratimų patyrė Bendruomenė visuose kraštuose, kur tik ji buvo organizuojama. Itin daug kliūčių ji sutiko Š. Amerikoje. Ne dėl blogos kieno nors valios. Ne. Bet Š. Amerikos lietuviai turėjo daug senų ir veiklių organizacijų, tiek katalikai, tiek nekatalikai. Katalikai turėjo (ir tebeturi) visų savo organizacijų sąjungą - federaciją. Tat savaiame kilo klausimas kam bereikalinga nauja kokia tai Lietuvių Bendruomenė. Bijota, kad ji tik skaldis, silpnins esamas organizacijas ir nieko geresnio jų vieton neduos. Todėl pasipriešinimas buvo gana stiprus ir ilgesnį laiką trukdė Bendruomenei suklestėti.

Senas raugas

Mūsų veikėjai kažkaip vis negali atsikratyti seno partinio raugo. Per ilgą laiką mūsų žmonės, vpač Lietuvoje, organizavosi ar tai kaip krikščionys katalikai ar tai kaip socialistai, tautininkai, laisvamaniai ir pan. Toks piliečių susiskirstymas yra gana naturalus. Tačiau išeivija tai ne Lietuva. Išeivijoje susiskaldę į grupes ne tik nieko nelaimėsime, bet patys save sunaikinsime. Išeivijoje mūsų nedaug. Mūsų grupelės dar mažesnės. Nė viena jų pati viena neįstengs nieko didesnio ir mūsų tautai bei jos kultūrai reikšmingo sukurti. Tik visi lietuviai drauge, kokių jie pažūrų, kokio tikėjimo, kokios partijos bebūtų, gali išlaikyti mūsų tautinę gyvybę ir kurti toliau jos kultūrinės vertybes.

Dėl tos priežasties šviesieji Bendruomenės kūrėjai iš pat pradžių iki šių dienų kalbė ir kalbė į galvas: atskirkime Bendruomenę nuo partinių ir grupinių nuotaukų. Nors mūsų dauguma linkstame vienon ar kiton pusėn, atėję Liet. Bendruomenės darban, atsisakykim broožų, žymių, ar savybių, kurios galėtų užkrėsti skilinėjimu, trupėjimu. Bendruomenė negali būti nei kairiųjų nei dešiniųjų. Čia visi yra tik lietuviai, kokie jie jie bebūtų. Čia susiburiame dirbti tik lietuvišką darbą. Bendruomenėn neateiname atstovauti savo grupės, nei savo partijos. Mes joje nieko neatstovaujame! Mes patys jon įsijungiamo, kadangi esame lietuviai, kadangi norime tokiomis ir toliau likti, kadangi norime ir jaunąsias kartas lietuvių tautai išlaikyti. Tai ir išaugino Lietuvių Bendruomenę. Tai laiko ją gyvą ir veiklią, o ne įstatat. Ne taisyklės. TIK LIETUVIŲ SANTARVĖ.

Bet žmonės užsimiršta. Užmiršta net labai svarbius dalykus. Užsimiršta net atsargumą greitkeluose ir dėlto žūsta. Ar kartais nepamiršome atsargumo, reikalingo Lietuvių Bendruomenės gyvenime?

Prisimintina!

Brazilijoje esame tik pačioje Bendruomenės susiorganizavimo užuomazgoje. Svarbu todėl iš pat pradžių turėti jai tinkamą nusistatymą. O tas nusistatymas turi būti tik vienas - visi lietuviai esame Lietuvių Bendruomenės nariai, visi vienos tos pačios tautos sūnūs ir dukros. Mus turi jungti tautos meilė, nuolaidumas, viens kito pakanta, tiesumas, teismus, atvirumas, darbo bičiuliškumas. Ta LB dvasia turi nuolat augti stiprėti. Bendruomenėn einame ne žaisti ne ambicijas rodyti, ar politinį savo pranašumą rodyti - čia renkams darbui, kuris gali labai daug lemti ne tik saujelei pasaulyje iškrikusiu lietuvių, bet ir pačiam tautos kamienui, Lietuvoje likusiam.

Paprasciausia išvada

Daugumas pritaris, kad tas pagrindines Bendruomenės žymes reikia išlaikyti. Bet tada reikia padaryti ir pačią aiškiausią bei teisingiausią ir vienintėlę išvadą: Tokiai Bendruomenei sukurti ir išlaikyti būtinai reikia ne tik bendradarbiauti, bet ir NUOŠIRDŽIAI bendradarbiauti. Negalima iš

Kas naujo Italijoje?

PETRAS PAKALNIS

Atredo, kad praėjusių metų pabaigoje Italija pergyveno nemažą politinę krizę, nors žymiai mažesnę negu Prancūzija. Tačiau panašios krizės Italijoje yra įprastas dalykas, nes gyvo temperamento žmonėms pastovi tvarka nusibosta ir be streikų, intrygų, ginčų ir plepalų gyvenimas darosi nuobodus. Mu solinio patarimą «gyventi pavojingai», matyt jie dar neužmiršo ir savo partijų vadus italai kartais priveda prie desperacijos Bet pastreikavę, patriukšmavę ir gerai išsikiolijoje, jie vėl randa kokį nors kompromisą ir visi jaučiasi šį tą laimėję.

Griuvo koalicijos

Paskutiniai politinė Italijos krizė prasidėjo praėjusiais metais tuojau po parlamento rinkimų, per kuriuos koalicinė vyriausybė neteko po keletą atstovų. Daugiausiai nukentėjo kairieji socialistai. Norėdami išgydyti savo žaizdas, jie pasitraukė iš vyriausybės ir paliko visą atsakomybę krikščionims demokratams. Tokiu būdu sugriuvo Aldo Moro kabinetas. Naują vyriausybę sudarė Giovanni Leone, taip pat krikščionis demokratas. Gyvendamas iš kitų partijų malonės, jis išsilaikė tik pusę metų. Kilus studentų demonstracijoms ir darbininkų streikams, jis atsisakė. Tuokart prezidentas Saragat pavadė vienam socialistui sudaryti naują kabinetą. Bet šis negalėjo pajudėti iš vietos. Tuokart Saragat pavadė sudaryti vyriausybę krikščionių demokratų partijos sekretoriui Mariano Rumor. Spaudžiant studentams ir darbininkams, M. Rumor pasisekė prikalbėti socialistus ir respublikonus sudaryti vėl koalicinę vyriausybę. Šis gudrus politikas yra kompromisų meisteris ir reikia tikė-

anksto teisti, smerkti, spręsti neturint žinių, grasinti nebendradarbiavimu ir kitus nuo bendradarbiavimo atkalbinėti. Taip daroma didžiausia žala pačiam lietuvių tautai! Visa tai yra didžiausia žala Lietuvių Bendruomenei.

Jungdamiesi į Bendruomenę mes norim tik viena: palai kyti savo lietuvišką tautą, kad ji ko gražiausiai tarptų klestėtų. Renkame į valdybas žmones, ne kad jie yra mūsų, ar mūsų partijos, ar mūsų organizacijos draugai bei nariai, o vien todėl, jog esame gana tikri, kad jie nuoširdžiai ir sumaniai vykdys lietuvių dėtą, kad jis dirbs būtinai reikalingą lietuvišką darbą. Mes stebim, ar mūsų pastatoma valdyba (ir taryba) atstovaus už Lietuvos ribų esančius lietuvių troškimus? Mes klausiam, ar ji pateisins krašte esančių vilčių? Tik žiūrime, ar ji blaškysis, šio krašto nuotaukas pamėgdžiodama, ar dirbs mūsų tikslo siekdama? Mes žiūrime ir laukiame, ar Liet. Bendruomenė supranta realų gyvenimą, pažįsta kūrybą, sugeba vertinti pasisekimus ir nepasisekimus, atskiria rimtas nuotaukas nuo šarlataniškumo, negaišina laiko tušties bandymams.

MES PIRMA RYZTAMĖS BENDRADARBIAUTI, ATLIKTI SAVO PAREIGĄ TAUTAI, O TIK VĒLIAU TEISTI, KAI PASIRODYS VAISIAI.

Laikas teka. Darbo būdai keičiasi. Bet nesikeičia Lietuvių Bendruomenės tikslas išlaikyti gyvą ir ugdyti savą lietuvišką tautą, kad ji būtų garbingas ir iškilus žmonijos narys.

(Mintys iš V. Volerto straipsnio

«Pirmąsiais nusistatymai nepaseno», «Drauge»

Triju sutartinė

Bet Alcide De Gasperi nežūrėjo vien tik Italijos interesų. Pergyvenęs du pasauliniu karu, jis ieškojo priemonių išvengti bent Europoje naujo karo ir užtikrinti taiką. Todėl jis sveikino kiekvieną iniciatyvą, vedančią į Europos vienybę. Laimingu sutapimu anais laikais Prancūzija turėjo Robertą Schumaną, o Vokietija Konradą Adenauerį. Tie trys genialūs politikai, greitai rado bendrą kalbą. Įsteigę garsiąją «Anglių ir Plie no Uniją», jie padėjo pamatus Ekonominėi Europos Bendruomenėi ir pakeitė Europos veidą.

Ir po mirties

Po Alcide De Gasperi mirties 1954 m. Italija nebeturėjo iškilnesnio politiko, ir ministrų kabinetai keitėsi kaip mėnulis. Giuseppe Pella išbuvo valdžioje pusę metų, o jo įpėdinis - Amintore Fanfani - tik 14 dienų. Bet Italijoje jau buvo sustiprėjusi krikščionių demokratų partija ir įsigalėjusi demokratinė valdymo forma. Be to, italai pamatė, kad turėdami gerą vyriausybę, jie gali prilygti kitoms Europos tautoms savo pramone ir žemės ūkiu. To anksčiau nebuvo. Italijos pramonė buvo neišvystyta, o jos produktai dažnai menkos kokybės. Dabar Italija gali didžiulis ir savo produktų kiekiu, ir jų kokybe.

Aldo Moro

Pakilesnis Alcide De Gasperi įpėdinis buvo ministris pirmininkas Aldo Moro. Didžiausias jo nuopelnas yra tas, kad jam pavyko atitraukti kairiuosius socialistus nuo komunistų ir sudaryti su jais koalicinę vyriausybę. Tai buvo didelė rizika, kuri tačiau atnešė gerų vaisių.

Keičiantis ministeriams, kabinetams ir vyriausybėms, Italija tebevaldo krikščionių demokratų partija, ir tas duoda jai vientisumo, patvarumo ir ekonominės gerovės. Mariano Rumor vyriausybė turės nemažai problemų. Tarp kitų dalykų, jai teks peržiūrėti ir konkordatą. Studentai prašo studijų reformų, o darbininkai geresnių darbo sąlygų. Ir vieni, ir kiti norus bus galima patenkinti, atsižvelgiant į ekonomines sąlygas. Italijos lyra stovi aukštai, Italijos pramonė pajėgi, Italijos grožis žavi kiekvieną turistą. Kol Italijos politikai eis Alcide De Gasperi nustatyta kryptimi, tol ji nepergyvens sukreciančių krizių. Maži politikos posūkiai į kairę ar į dešinę nulems Italijos likimo. Be to, stovėdama Ekonominės Europos Bendruomenės ir NATO rėmuose, ji yra saugi. Tai žino ir Mariano Rumor, naujasis Italijos ministris pirmininkas, keturioliktasis politinis Alcide De Gasperi palykuonis.

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Už Tikėjimo Laisvę

Lygiai prieš trejus metus antrasis Vatikano Susirinkimas kreipėsi į viso pasaulio jaunimą, kviesdamas jį statyti geresnį pasaulį ir krikščio niškojo tikėjimo šviesoje kurti ateities bendruomenę, kuri gerbtų ir saugotų kiekvieno žmogaus kilnumą, laisvę ir teises.

Žūtibūtinės kovos metus išgyvenanti pavergtoji Lietuva šandieną ilgisi tokio pasaulio, laisvoji li lietuvių tautos dalis išseivijoje supranta, kad ji gali savo darbu, tikėjimu ir auka šį ilgęsį tikrovę paversti. Šia išseivijos paskirtimi dalijasi ir lituviškasis jaunimas.

Todėl, baigiant Lietuvos Laisvės Kovos Metus, lituviškos jaunimo organizacijos nutarė:

1. stengtis supažindinti laisvojo pasaulio jaunimą su jaunimo padėtimi pavergtame pasaulyje ir

2. nusiųsti delegaciją pas Šventąjį Tėvą, prašant: (a) kad Jis atskiru laišku primintų pasauliui apie komunistiniuose kraštuose be paliovos vykdomą religinį žmonių, o ypač jaunimo, persekiojimą ir (b) suteiktų ypatingą Katalikų Bažnyčios globą pavergtiesiems ir laisviesiems mūsų broliams krikščioniškosios lietuviybės ugdyme,

Bendram ir vieningam darbui susijungęs jaunimas kreipiasi į lituviškąją visuomenę, ieškodamas jos pritarimo ir paramos.

Laisvės Kovos Metai baigiasi, tik nesibailgia valia kovoti ir tikėti, kad, mūsų visų bendromis pastangomis prikelta. kilę laisvam gyvenimui Amžinoji Lietuva.

Akademinis Skautų Sąjūdis
Korpl Neo-Lithuania
Lietuvių Jūrų Skautija
Lietuvių Skaučių Seserija
Lietuvių Skautų Brolija
Lietuvos Vyčiai
Moksleivių Ateitininkų Sąjunga
PLB Jaunimo Sekcija
Studentų Ateitininkų Sąjunga

Clevelande, 1968 gruodžio 8 dieną

Kiti ir Mes

Vokiečiai per daug kampuoti.
Prancūzai per godūs.
Italai per šnekūs.
Skandinavai per niūrūs.
Negrai per nepastovūs.
Žydai per veržlūs.
Britai per šalti.

— Ar negerai, kad brazilai geresni?

Ispanai per daug neramūs,
Japonai per daug vingiuoti.
Graikai per daug priekabūs.
Arabai per daug fanatiški.
Meksikiečiai per daug tingūs.
Hindusai per daug įtaringi.
Olandai per daug flegmatiški.

— Ar ne gerai, kad brazilai ne tokie?

Šveicarai per daug korektiški.

Suomiai per daug atsitraukę.
Rusai per daug temperamentingi.
Kinai per daug pasyvūs.
Turkai per daug smarkūs,
Lenkai per primityvūs.
Vengrai per slidūs.

— Ar ne gerai, kad brazilai ne tokie?

Nors vokiečiai mus randa per anarchiškais.
Ir prancūzai randa mus per naiiviais.
Ir italai randa mus per daug nuslopintais.
Ir britai randa mus per daug užsidegusiais.
Ir japonai mus randa per nemandagiais.
Ir šveicarai randa mus per daug purviniais.
Ir skandinavai randa mus per daug įsiutusiasiais.

Ir indai randa mus per daug veidmainiškais.

Ir vengrai randa mus per daug bedžiaugsmiais.

Ir suomiai randa mus per daug triukšmingais.

Ir meksikiečiai randa mus per daug arogantiškais.

Ir ispanai randa mus per daug materialistiškais.

Ir kiekvienas randa kiekviename kitame per daug to ko nėra ir kiekvienas mano, kad jo paties ydos yra dorybės o kiti klaidingai maną apie kiekvieną kitą.

Kaip gerai, kad visa tai neliečia lietuvių.

«Spygliai ir Dygliai»

PATARIMAI JAUNIMUI Susirinkimai, Pagerbimai Minėjimai, Šventės...

Kodėl niekas neklaužia mano patarimo? Skundžiasi, kad nei seni, nei jauni nemėgsta susirinkimų, neateina į minėjimus, parengimus, susirinkimus ir visokius įrengimus, ar išrengimus. Ot, jei jūs taip manęs paklaustumėt, aš jums pasakyčiau. Ir pasakyčiau va, ką:

Visi visų prašmatnybių rengėjai užmiršta jautriausią iškilmingiausią ir mieliausią lietuvių būdo ypatybę, Juk lietuvis nori išsikalbėti. O kal žmogus nori išsikalbėti, tai jis mieliai ir kitų kalbančių pasiklauso. Ir kai gili, stačiai bedugnė širdis yra pritvinkusi visokios išminties, tada kalbai negali būti galo. Todėl svarbiausia yra štai kas: jei pasisekė ką nors prisivilioti į mūsų susirinkimus, parengimus įrengimus ir išrengimus, tai reiškia ji pratinti prie svarbiausio dalyko — ko ilgiausiai išsėdėti vienoje kėdėje ir rimtai išklausti visuomeninės kalbos ilgo žodžio. Kas jau atėjo, tam duoti pasiklausti kalbant apie tą patį dalyką po keletą kartų kartojamų kalbų, būtina ilgų, kad jis susižavėtų mūsų didžiųjų kovų prasme ir reikšme.

Jei žmogus atėjo į susirinkimą, ar pagerbimą, tai jis nori būtina išsėdėti nemažiau kaip penkias valandas ir vis to paties dalyko klausytis. Kaipgi kitaip žmogus priprasi prie lietuviškos kantrybės dorybės, kaip atmintinai išmoksi viską, ką kas nori pasakyti?

Savaime suprantama, jei jau vienas savo kalboje ką pasakė, tai turi po to ir antras neužsileisti, o tą patį pakartoti. Kaip kitaip sužino-

sim, ka jis taip pat gal voja? Tą patį turi pasakyti paskui trečias, ir ketvirtas, ir penktas; ir penkioliktas. Vienaime parengime prieš kiek laiko buvusios pasakytos tik 25 kalbos. Vėliau redakcija atsiprašė, kad suklaidino skaitytojus. Ne 25, o 27 kalbos buvusios pasakytos! Ir svarbiausia visi sakė tą patį apie tą patį, kad svečiai galėtų gerai įsidėti, apie ką buvo kalbama. Tat, ką pasakė vienas, paskui turi būtina kartoti, kartoti ir kartoti kiekvienas. Jei to nedarytų, būtų ženklas didelio apsileidimo ir lietuviško ka-

rakterio iškrypimo.]

KAIP PRADĖTI

Visas kalbas reikia pradėti nuo seniausių Acomo ir Jievos laikų ir vesti per šimtmečius užtrukusią didingą mūsų praeitį ir žvelgti į dar didingesnę ateitį.

Tegu visi tie nenaudėliai, kurie pasiliko namie sėdėti ir neatėjo į mūsų parengimą, pagerbimą ar išrengimą, užgirdę, kad viskas ilgai tęsėsi, nesako: «ot, laimingas kad nenuėjau», bet tegu pavydi tų nepasikartojančių dvasinių turty, kurių atėję svečiai per penkias valandas gavo net per akis!

Tat lietuviiai nedarykim sau gėdos! Būkim išdidūs, jei ne darbais, tai nors kalbomis ir ilgais parengimais! Be to, savo išdidumą neklaidingai galime parodyti kiek galima labiau pavėluodami ateiti į susirinkimą. Kas ateina ant laiko, tas visada turi laukti kitų, O kas ko laukia? Ar ne tarnas savo pono? Ar ne vargšas turtuolio? Ar ne pilietis policininko, sekretoriaus ar kokio kito viršininko? Dideli žmonės kitų nelaukia. Jie leidžia kitiems savęs palaukti. Tai ir mes lietuviiai, būdami dideli, didvyrių sūnūs ir dukros, niekuomet neateikim laiku nei į susirinkimus, nei į rinkimus, nei į parengimus, nei į įrengimus, nei į išrengimus — visada vėluokimės! Tada pamatysim, kaip mūsų jaunimas ir senimas pradės plaukte plaukti į tuos visus prasmianymus, kad mūsų visos šalės jų nebesutarpins! Jei klausai — kodėl? Aišku! — Kas nenori lengvai pasidaryti didis, įžymus asmuo, kurio visi laukia, ir kuriam pasivėlavusiam karštai ploja pasirodžius, o porą valandų pakalbėjus galvomis linkčioja pritardami ir pyksta, kam, kalbai pasibaigus, pažadino!

Iš «Draugo» pavogęs

Ponas Kitoks

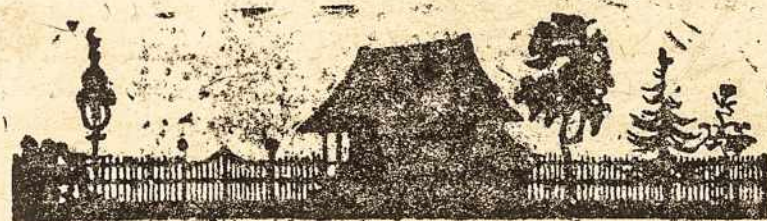
«LAKŠTINGALĖLE, LINKSMAS

PAUKŠTELIS»...

Lakštingala gieda dieną iki vėlyvos suteimos, taip pat ryte iki auštant, bet šiaurės kraštuose, o prie jų reikia priskaityti ir Lietuvą, kur pavasario naktis yra trumpa, o vakaro prieblanda nežymiai pereina į švitimą, jos gieda visą naktį, o pats įkarštis esti prie saulėlydžio ir prieš auštant. Lakštingalos giesmelė paliko gilius pėdsakus žmogaus vaizduotėje, tad ją minėti poetų kūriniai ir liaudies dainos nuo žilos senovės iki mūsų laikų. Gilesnė priežastis gal yra ta, kad ji girdima tuo metų laikotarpiu, kai visa gyvoji gamta išvysto savo pilną grožį. Vos pradėję žaliuoti jauni lapeliai, baltais žiedais aplipę sodai — štai aplinka, kurioje aidi nuosta būs paukštelio tonai.

T. Ivanauskas

(iš Lietuvos paukščiai)

Mūsų Kultūrinis Derlius 1968 metais

(Tęsinys)

CHORAI

Chorų įnašas tautos kultūron gali būti didelis. S. Paulio chorų veiklą, manau, galima palyginti su motinos darbuote šeimoje. Nuo ankstyvo gyto ji darbuojasi iki vėlyvo vakaro, o ką nors apčiuopiamo vakare parodyti beveik nėra. Vieną kitą kartą per metus tik, didesnių švenčių proga sužiba jos gausiai apkrautas stalas.

Ir Šv. Juozapo Bendruomenės choras Zelinoje ir «Aušros» choras Mookoje, dirba plūša ištisus metus, po viena dvi repeticijas kas savaitę, ir to niekas neįvertina. Sužiba jie tik kartą kitą per metus pasirodydami su savo koncertais, pajvairindami įvairias šventes savo programomis. Bet išimk juos iš S. Paulio, kuo beužimponuos lietuviai kitataučiams? Kas besitrauks po kelis šimtus tautiečių vienon vieton?

Abu chorai nors knygoje turi apie 80 choristų, nors praktikoje tik apie pusę dalyvauja repeticijose. Ir kai stebi choristų veidus scenoje, regi, jog bent pusę jų yra vyresnės kartos dainininkai. Labai pasigenda chorai ir pu blikai jaunųjų. O juk turime S. Paulyje daug ir gražaus lietuvių jaunimo. Koks magikas galėtų privilioti didesnių jų būrį į mūsų choras? Virpančia širdim klausiu: kas beskardins lietuvišką dainą ir giesmę, ka' «senių» paliktos spragos neužpi dys jaunieji?

TAUTINIAI ŠOKIAI. Vieną kitą kartą per metus pasiro-

do scenoje tautiniai šokiai. Juos mokina energingasis p. J. Bagdžius. Taip pat retkarčiais pašoka ir žilvitiesčiai vaikai. Betgi tiesa, kad mes neturim pastovaus nuolat besila vinančio taut šokių ansamblio. Kai iškyla būtinas reikalas kur nors pasirodyti, tai paskubom surenkamas būrelis vaikių mergaičių, paskubom padaroma keletas repeticijų ir «pasirodoma». Tiesa, pašoka neblogai. Deja negalima laukti tikrai aukštesnio lygio meninio pasirodymo, kai šokikai nesilavina nuolat ir reguliariai.

Prel. P. Ragažinskas 1968 m. buvo atkviestas iš USA dvi taut. šokių mokytojas, i pirmą repeticiją atėjo bene 32. Tas būrelis tirpo, iki beliko tik 6 poros. Gaila mokytojų ilgios kelionės ir pasišventimo. Mūsų kolonijai netrūksta energingo jaunimo. Galėtumėm turėti gerą taut. šokių ansamblį, jei tik būtų daugiau meilės savai tautinei kultūrai palaikyti ir nesibijoma įdėti reikalingo darbo. Jei tik «prapuolama» surepetavę gali gerai pašokti, kaip šoktų mūsų jaunimėlis sistematiškai padirbėjęs?

JAU NIMO ORGANIZACIJOS

Sekant kitų kraštų lietuvių spaudą pastebim, jog tenai dar yra organizuoto liet. jaunimo. Vienur daugiau, kitur mažiau, bet yra. Vienur veila gyvesnė, planingesnė, kitur ne tokia gyva, bet jos yra. To negalima pasakyti apie Brazilijos liet. jaunimą. Toje srityje mūsų derlius sausrų išdegintas — «nė pasėtos sė-

klos atsiimti negalima». Skautai jau labai seniai ištirpo. Ateitininkai dar išsirenka valdybą, bet daugiau jų veiklos taip ir nematyti. Vienintelis aktyvus būrelis tai yra žilvitiesčiai Zelinoje, nors juos vargiai galima laikyti organizacija ir ji skirta vaikams, ne jaunimui. Dabar jam vado vauja plė Eleonora Aleknavičiūtė. Juk yra S. Paulyje ir gimnazistų ir kolegijų bei universitetų studentų. Ne kartą gerb. Prel. P. Ragažinskas skelbė «Mūsų Lietuvoje» šaukiąs jų susirinkimą veiklai aptarti, susiorganizuoti. Buvo išrinktas visai naujas jaunimui organizuoti ar komitetas, ar jau valdyba visam Zelinos jaunimui apimti. Deja, pasiteiravus, kai reikalai vystosi toliau, sužinota, jog vežimas neišsijudina iš vietos. Mūsų jaunime organizavimas yra viena iš didžiausių problemų S. Paulyje. Ar įstengtų čia ką nors padaryti Bendruomenė?

TAIGI, TA BENDRUOMENĖ...

Šarkastiškai pasityčiota viename leidinyje, esą S. Paulyje nesą jokios PLB padalinio. Kas taip rašė matyt niekada neišeina iš savo kambario ir nemeta akles kad ir į ML ar užsimerkęs nenori matyti.

Pirmaisiais metais negalima laukti stebuklo nė iš vienos organizacijos. Juk jai reikia susiupėti, susitvarkyti, apgalvoti savo veikimo planus, kokiose srityse kas ką veiks. Gana reguliariuose savo posėdžiuose Bendruomenės Valdyba tai ir darė. Be to ji įdėjo gerą dalį organizuojant Vasario 16 minėjimą,

Tautų bendrąjį nepriklausomybės minėjimą rengiant miesto teatre, turėjo jaukų lietuvių susiartinimo vakarą Mookoje, vaidinimą «Baisusis Birželis», ir S. Paulio lietuvių vaikams eglutę, kuri sutraukė tiek daug vaikučių, kiek joks kitas parengimas praėjusiais metais nebuvo sutraukęs. Kas gali pasididžiuoti didesniu, geresniu veikimu? Jei šalia nors ir aguonos grūdo niekas nepadeda bent žirnio, negali pūstis didesni dalyką padaręs, artą aguonos grūdą niekinti. Kita vertus Bendruomenė šiais metais turi progą išvystyti dar didesnę veiklą. Bet tam ji reikalinga visų lietuvių nuosirdžios paramos, ne pasyvaus boikoto.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELĮ PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836 Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui / teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DE POSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

. 15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011.

TĒVAI JĒZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel 92-2262

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOSJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 600 Tel. 81-6423.

Iždininkas p. JURGE GARŠKA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8.00 ir 17.00 val. Darbe dienomis 7 ir 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laikų kai turimos metinės ar 7 d mišios:

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias, Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17.15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8.30 val Bom Retire, 10 val Utinga 16.30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8.30 val., Moinho Velho 11.30 val., Lapa 16.30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8.30 val., Vila Bonilha 11.15 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAI 18 val. 40 min.

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Bendruomenės Tarybos Posėdis

Antradienį, sausio 21 d. 19 val. Dr. V. Kudirkos rūmuose, rua Lituania, 67 įvyks Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdis.

Darbotvarkėje: Vasario 16 minėjimo parengimas.

Dalyvauti kviečiami ne tik Tarybos nariai, bet ir visi tuo reikalu suinteresuotieji.

Kun. Juozas Šeškevičius
BLB Tarybos pirmininkas

VYRU BROLIJA RENGIA PIKNIKA!

- Kada?
- Vasario 9 dieną.
- Kame?
- Praia Grande.
- Kaip nuvažiuoti?

— Pasiteiraukite ir pakvietimus gaukite pas visus Sv. Juozapo vyrų Brolijos narius, o Casa Verde dar ir pas Andrių Stankūną.

— Ačiū už informaciją. Tikrai būsiu.

Mooca

ŠAUKITĖS TELEFONU

Sutuoktuvėms, krikštams, laidotuvėms, pas ligonis šaukitės Sv. Kazimiero parapijos kunigų dieną ir naktį telefonu 92-2263. Kas nori asmeniškai užsukti pasitarti, jieško kite Rua Juatindiba, Parque da Mooca.

Tėvų Jėzuitų telefonas yra 92-2263.

IR AŠ BUVAU LIETUVIŠKOJE EGLUTĖJE

Gruodžio 29 pasitaikė man proga nuvykti į lietuvišką parangimą. (Tiesioginės pareigos tokį malonumą leidžia man tik tuomet, kai pasitaiko penktasis mėnesio sekmdienis).

Eglutės parengimas jau buvo aprašytas «Mūsų Lietuvoje». Noriu ne korespondenciją rašyti, o savo įspūdžiais pasidalinti.

Džiugus yra faktas, kad dr. Vinco Kudirkos rūmai vis te betarnauja lietuviškam reikalui. Neskaitant nuolatinų pamaldų, pamokų ir choro repeticijų, Eglutė buvo antras didesnis parengimas lietuviškai visuomenei to paties mėnesio laikotarpyje.

Programos dalį su žilvitiesiais parengė Leokadija Aleknavičiūtė. Tai liudijimas, kad jei norim turėti lietuviškų veikėjų, turime juos rengti. Jei Leokadija rūpinasi, kad žilvitiesiai dalyvautų lietuviškoje programoje, tai dėlto, kad buvo kas seniau su ja tą darbą pradėjo. Ne kiekvienas žiedas užmezga vaisių. Bet kai yra daugiau žiedų, tai yra ir vilties susilaukti vaisių.

Eglutė paliudijo ir kitą visiems žinomą faktą, kad p. Magdalena Vinkšnaitienė yra pati patvariausia (ilgiausiai ištvėrusi) lietuviškų programų talkininkė.

Malonu, kad Liudas Ralickas ir jo daininkai nesikelia puikyben ir visuomet, kai tik kviečiami, praturtina lietuvišką parengimą savo dainomis.

Negalima pamiršti ir tų darbininkų, kurie nepasirodo scenoje, bet visuomet ant savo pečių neša nematomų parengimo darbų našta, tai Matelio nis, Šimonis, Jodelis ir kiti.

Kalėdų senelis p. Paleckiu, Bendruomenės Valdybos, «Aušros» choro dėka, buvo turtingas ir kosnus.

Labai džiugu, kad jaunas Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas p. Juozas Tijaunelis tą eglutę taip labai bendruomeniškai suorganizavo. Bendruomenės valdyba nemokė dainininku, o tik sujungė gyvasias jėgas. O tai yra pagrindinis B-nės uždavinys. Atsiminkime, kad jis organizavo parengimą nuotikais pagyvinti. Toks pavyzdys turėtų patraukti ir kitus.

Liūdnesnis dalykas buvo girdeiti daug lietuviškoje eglutėje dalyvavusių vaikų, kurie tarp savęs kalbėjosi portugaliskai.

Antra, Eglutėje pasigedo me daugelio žmonių, kurie, mūsų manymu, turėtų ne tik dalyvauti, bet ir kitus savo pavyzdžiu traukti.

Dėdė Juozas.

Ą.Ą KAROLIS LAUCEVIČIUS

Sausio 13 d. mirė S. Paulyje Karolis Laucevičius. Vėlonis gimė 1894 m. kovo 31 d. Kileš iš Kuršėnų valsč., Šiaurinių apskr., kur ūkininkavo Mūrų dvare. Brazilijon atvyko 1947 m. kaip antrojo pasaulinio karo pabėgėlis. Kol buvo sveikas, iki 1958 metų, dirbo Paranos valstijoje so-

dindamas kavą ir administruodamas keletą kavos ūkių. Jau prieš porą savaitių, sunkiai sirgdamas, apsirūpino visais šv. Sakramentais. Liko liūdin ti žmona Ona, sūnus inž. Julius ir duktė Janina, žentas Henrikas Valavičius, ir brolis Jonas, gyvenęs S. Paulyje. Palaidotas Sto. Amaro kapinėse dalyvaujant dideliame skaičiui įpalydovų.

Septintos dienos mišios bus Lietuvių katalikų parapijos šv. Kazimiero koplyčioje, R. Juatindiba, 20, sausio 20 dieną 19.30 val. Kviečiami dalyvauti velionies artumieji ir pažįstamieji.

«AUŠROS» CHORISTŲ ŽINIAI

Repeticijos prasidėjo ir yra kiekvieno šeštadienio vakarą 19 val. Kadangi nebedaug laiko liko iki Vasario 16 ir jai reikia kruopščiai pasiręngti, maloniai prašome visus choro narius būtinai dalyvauti viso se repeticijose, ir stengtis atsisvesti dar naujų narių, Malonu pranešti, kad į pirmąją šių metų repeticiją atėjo du nauji choristai: altas ir bosas. Labiau mums pasistengus ateitų ir daugiau.

Pirmininkas

UŽSIMOKĖJO UŽ «M.L.»

Po 15 ncr.: Juozas Bajorinas, Juozas Skurkevičius, Elena Vidmantienė, po 10 ncr.: Zosė Mikalkienė, Marija Kalvaitis.

PASITARIMAI DĖL ŠVENTĖS

Šv. Kazimiero parapijos klebonas T. J. Bružikas vis tariasi su veiklesniais vyrais ir moterimis, kaip suorganizuoti tokias iškilmingas ir gražias parapijos įkurime metines, kad visi parapijiečiai galėtų labai pasidžiaugti ir ilgai atsiminti. Ta šventė turėtų būti visų mūsų didesnio susiartinimo šventė. Todėl ir patys ruoškimės ir kitus raginkime joje dalyvauti! Ji bus kovo mėnesio 9 dieną, Mo-

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,30

okoje Dr. V. Kudirkos rūmų salėje.

KIENO TIESA?

Lietuvon nuvykę praėjusią vasarą ir ten mėnesį keletą vietų aplankę tarp kitko skelbia, jog tėvynėje daug bažnyčių, kas tik nori gali eit, gali, kas nori, vaikus religijos mokyti. Na, o štai iš tos pat Lietuvos atėjo moksleivio laiškutis (žinoma tik slaptais keliais nes pašto cenzūra nebūtų praleidusi) ir jame taip rašoma:

«Aš esu penkiolikos metų. Gyvenu su tėvais ir dviem sesutėm netoli Kauno. Mūsų šeima yra katalikiška. Mano tėvelis dirba viename fabrike o aš mokausi technikos mokykloje.

Daugelis mano draugų yra taip pat katalikai, kaip ir aš, bet apie Dievą ir Bažnyčią tik patydomis tegalim kalbėtis. Nes jei tai sužinotų, išmestų iš mokyklos.

Mūsų namuose nuolat yra du parengti pakietai su reika lingais, jei staiga ateitų policija mūsų areštuoti. VISIEMS MUMS YRA UŽDRAUSTA MO KYTIS KATEKIZMO ir je negali mokyti nei kunigai, kurių jau nedaug beliko. Už kiekvieną neatsargų žodį jie gali patekti į kalėjimą. Todėl katekizmo mokyti tegali tik pasauliečiai, namiškiai, slap-tai savo namuose.

Mano tėvelis dažnai papasakoja apie tuos laikus prieš 1940 metus, kai rusai užėmė mūsų kraštą. Mano mamytė dažnai verkia besiklausydam. Iš tėvelio pasakojimo at-rodo, kad kituose kraštuose katalikai gali laisvai susirinkti ir ne bažnyčioje, kada tik nori. Pas mus katalikai tos teisės neturi ir yra baudžiami už tai kaip nusikaltėliai. Todėl mano tėvelis ir sako, jog «Dabar Lietuvoje būti kataliku reikia būti ir kankiniu».

Mūsų senelis mirė kankinio mirtimi, kaip tūkstančiai kitų lietuvių katalikų. Jei Viešpats to norės, tai ir aš būsiu kankiniu. Jo šventai malonei padedant. Man patinka keturiolikos metų Žvirgždynas, rusų nužudytas Telšiuose po žiaurių kankinimų, kad išsižadėtų tikėjimo ir tėvynės. Jis ir mirdamas šaukė «Dabar aš žinau, kodėl jūsų vėliava raudona, nes ji yra nudažyta mūsų krauju!»

Tokią tai laisvę jaučia Lietuvoje bolševikų laikais gimęs, jų mokyklas lankęs, visą gyvenimą jų lavinamas gimnazistas. Tai, ar jis geriau žino kokią laisvę Lietuvoje turi katalikai, ar komunistus už mėnesio vašes aukštinantieji svečiai, kurie tiek Lietuvos tematė, kiek jiems tėvynės išdavikai parodė.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetria pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIFORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63-5362

Dr. Victor Pedro Sculytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —

Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),

Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Mooca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

LIETUVĖ ADVOKATĖ

IRENA GRITĖNAS—SPINA praneša savo tautiečiams, kad ji priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo 7 de Setembro, 52 6º andar, sala 607 (priešais Forum), nuo 16 iki 18 val.

Taip pat ji kviečia įsirašyti į steigiamą juridinę organizaciją "Lietuva", kurios nariai už mažą mėnesinį mokestį gauna šias lengvatas: 1) konsultas dovanai, 2) taip pat visos informacijos ir laatsinkymai, 3) juridinė orientacija ir 4) už specialią kainą daromi inventarai, iškraustymai ir nejudomų turtų administravimai.